

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: 1 kor. 1 kor. 50 fill. Vidéken: 1 kor. 1 kor. 50 fill. Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .		Felelős szerkesztő: UJ. MÓRICZ PÁL. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utca 47. és 49. szám.
--	--	--	---

Ha a húr elszakad.

Legyen már vége a nemzetbolondításnak. Elég soká tartott már a válság: 1867 óta. A türelem fonala kezd már erősen feszülni és számtani pontossággal meg lehet állapítani, hogy mikor és hol fog elszakadni. Mert a feszülés következménye a szakadás.

Nemcsak a magyar vezényszóró van itt szó, amit az uralkodó nem akar megadni. Ez csak ürügye lehet a kenyértörésnek. Az igazi okok sokkal mélyebben rejlenek. A magyar nemzet rendelkezni akar a vérevel és vagyonával táplált hadsereg felett.

Az önálló vámterület is ürügy csak a gazdasági különválásra, de a gazdasági átalakulás a főczél. Meg kell változni az adózási rendszernek, az ős-termelésnek át kell alakulnia, mert különben elpusztulunk.

Ezért tart oly sokáig a válság. Mert nem csupán az uralkodó szegül ellene a nemzet akaratának, hanem vele együtt a kiváltságos osztály is, amelyre eddig támaszkodott a jogfosztott és kiszípolozott milliók ellenében.

Forr, erjed, kavargó valami a néplelekben, mint a tüzhányó mélyében a láva. Sustorog, ég és feszül a tüzhányó mélye, míg a tetejét hó borítja. Néha megnyílnak a tüzhányó oldalai és füstoszlop emelkedik onnan a magasba. Néha földalatti morajt hallanak a fellette járó emberek. Olykor megrendül a föld és rémület tölti el az élöket. Aztán megint elcsendesül a tüzhányó. Azt gondolják: pihen, pedig nem igaz. Ott bent forr, ég, feszül az erő — és készül a mindent elpusztító, rettenetes kitörés, a végítélet.

Ilyen a magyar néplelek is. Forr benne az öserő. Táplálja, élesíti a keserűség, az elnyomatás, századok keserve, a zsarnoki önkény szivtelensége.

Most csend van, halotti csend. De ez nem a tétlenséget jelenti. A természetben nincs megállás, a nemzetek életében sincsen. Minden nap közelebb jutunk a kitöréshez, amely készül. A tömeg talán azt sem tudja, mi forr a lelkében, csak áhitozza a megváltást, a megváltót.

El fog szakadni a tulfeszített húr!

Ki fog törni a magyar nemzet lelkéből a vágy és törekvés a jobblét után. Olyan lesz ez a kitörés, mint a tüzhányóé. Le fogja dönteni, eltemeti e nemzetgyilkos rendszert minden tartozékával egyetemben. Rettenetes lesz az. Az elevenek irigyelni fogják a megholtakat.

Ezt a nagy kitörést még el lehetne hátrítani. Utat kellene nyitni a feszítő erőnek. Hadd jöjjön a napvilágra a magyar nép lélekben élő öserő és termékenyítse meg e vérevel szerzett, imádott földet. Hadd legyen boldog és megelégedett a magyar.

De az emberi gonoszság és ostobaság, amely a hatalmasok tulajdonsága rendszeren, fölveszi a harcot a természettel, el akarja fojtani a kitörést, be akarja tömni a tüzhányó nyílását. De mit ér vele? Annál hamarabb, annál biztosabban és irtózatossabban fog megtörténni a kitörés.

Már én sejtem, érzem és várom.
Rostkowitz Arthur

Politikai híreink.

Budapest, április 12

Az ugynevezett szürke miniszterelnökök-jelölték névsoraiban Bosznia kormányzójának, Burrián Istvánnak a neve is helyet foglal.

Ma ismét a közös pénzügyminiszter nyomult homléktérbe s öt emlegetik Tisza valószínű utódjának. A változás úyan nem fog egyhamar megtörténni, bármennyire kívánja is ezt Tisza. Az uralkodó nagy kívánságára ugyanis, megmarad Tisza állásában és vezeti az ügyeket mindaddig, amíg a válságban fordulat nem áll be.

Hogy mikor fog ez a sokat remélt fordulat beállni, ennek időpontja ma még meg nem állapítható. Csak annyi látszik bizonyosnak, hogy a kormányváltozás az uralkodó Budapesten való időzése alatt fog megtörténni.

Bécsi politikai körökben biztosra veszik, hogy ekkor Burrián István bárót nevezik ki ügyvezető miniszterelnökké.

Az uralkodó Budapestre jön.

Az udvar, tudvalevőleg, minden esztendő májusában Budapesten szokott tölteni néhány hetet.

Ezen a programmon az idén nem fognak változtatni. Május elején a király Budapestre jön s akkor meg fog kezdődni az udvari élet a budai palotában.

Néhány főhercegasszony és főherceg is a fővárosba jön a királylyal.

Az udvari bál május tizedike és tizenötödike között fog lezajlani.

Itt tartózkodása alatt a király természetesen fogadni fog néhány politikust s így a kibontakozás aktívabb munkálatai erre az időre várhatók.

Francia puccs osztrák pénzen.

Bécs, április 11. A magyar válság gondjainál sokkalta nagyobb keserűség mardossa a király lelkét. Az a leleplezés, amely a francia kalonai puccs leleplezésével egyidejű. A bécsi francia nagykövetség jelentést tett ő felségének arról, hogy Syveton és Tamburini Ausztriából kapták a pénzt, hogy Bonaparte érdekében a köztársaságot fölrobbantsák. A pénzdó osztrák főherczeg volt s a párisi rendőrség már le is tartóztatta azt az embert, aki a pénzt Bécsből francia földre hozta. Állítják azt is, hogy az adakozók közt a bécsi nunciatura is szerepel és a katonai puccs szervezésében sem csekély szerepe jutott Rómának is. Sem a királynak, se a külügyi képviselőnek a francia puccsról tudomása nem volt s kivált nem volt arról, hogy egyik főherczeg is szerephez jutott benne. E miatt nagy a keserűség a király lelkében és a családi tanács, amelynek összehívását már a lapok is jelentették, e kipattant nagy titok miatt hivatott össze.

Országgyűlés.

Ülés a képviselőházban.

Budapest, április 12.

Ma az Eötvös Károly roszalási indítványa képezte az ülés anyagát. Híre járt, hogy a szabadelvűpárt egyik részének például az a vélekedése, hogy ezt az indítványt minden rendelkezésre álló eszközzel meg kell obstruálnia a szabadelvűpártnak.

November tizennyolczadikán a legjobb meggyőződése szerint cselekedett a szabadelvűpárt és amit tett, a nemzet érdekében vélte tenni. Miután a nemzet nem neki adott igazat, levonta belőle az összes konzekvenciákat — s az elé sem gördített akadályt, hogy november tizennyolczadikát töröljék ki a Ház naplójából.

Ezzel azonban befejezettnek kell, hogy tekintse ezt az ügyet. S ha a koalíció mégis tovább feszegedné, nincs más hátra, mint hogy az obstrukcióhoz nyuljon.

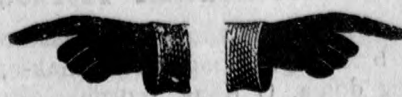
Ezt a vélekedést nem helyesli az egész szabadelvűpárt. Vannak olyanok, akik azt

legszebben tisztít

Hrabéczy Antal

Széchenyi-u. 42.

Uri öltönyöket

Szakember javít és vasal.

mondják, hogy Eötvös indítványa fölött *ele-
gendő a beható vita*. Az egyik 48-as kép-
viselő, mikor a hírt megtudta, csak annyit
mondott:

— No hiszen, csak próbáljanak obsztru-
álni, majd megösmérik az igazi erős kezét!

Elnök: Bolgár Ferencz.

Napirend előtt Gromon Dezső szólalt
fel s szövevényes Szatmári Mórnak legutóbb
reá tett megjegyzést s különösen Szatmá-
rának egy napilapban tett ama nyilatkoza-
tára reflektál, hogy nov. 18-án, mikor ő
(Gromon) az elnöki emelvényről lejtött, azt
mondta hogy nem tudja, mi történt. Kijel-
lenti, hogy ő nem is volt nov. 18-án az
elnöki emelvényen, Szatmárinak ezt a nyi-
latkozását sohasem tette s Szatmárral legu-
tójára akkor beszélt, midőn szót a honvé-
delmi miniszteriumban egy akta sürgetése
miatt. (Zaj a baloldalon.)

Szatmári Mór kijelenti, hogy soha-
sem mondta, hogy Gromon az elnöki emel-
vényen volt. Azt azonban mondta Gromon
hogy a házat feloszlatták. Lehet, hogy Gromon
emlékező tehetsége most cserben
hagyta, de jellemző a régi rendszere Gromon
jelen eljárása, hogy midőn egy ellen-
zéki képviselő egy választója számára nála
utbaigazítást kér, akkor ezt az ellenzéki kép-
viselő diszkreditálására akarja felhasználni.
(Zaj a balon.)

Gromon Dezső: Nem azért mondta az
utóbbi szavakat, hogy ő Szatmárit diszkred-
itálja, csak jelezni akarta, hogy ő Szatmá-
rival akkor beszélt utójára.

Pozsgay Miklós: Hány ember be-
szélt egymással nov. 18-án, meg se emlé-
kezik rá?

Elnök bemutatja Berecz Ábel soproni
képviselő mandátumát.

Egy hang: Most Ábel győzte le
Kaint?

Bernáth Béla, az igazoló Batthyány
Tivadar gr. a Zichy László bizottság Ka-
losy József a mentelmi bizottság elődói tet-
tek jelentést működésükről.

Eötvös Károly indítványa.

Hammersberg László bejelenti, hogy
az interpellációs könyvben nincs bejegy-
zés, az indítványkönyvben azonban Eötvös
Károly az alábbi indítványt jegyezte be:

Mendje ki a Ház határozatban Per-
czel Dezső házelnöknek és gróf Tisza Ist-
ván miniszterelnöknek 1904. évi november
hó 18-án és december hó 13-án együttesen
elkövetett cselekményét és ennek foganato-
sítására irányuló intézkedéseiket kárhözta-
ja és elíteli.

Az indítvány indokolása azzal kezdő-
dik, hogy az 1905. évi január hó 4-én ki-
rályi trónbeszédrel feloszlott 1901—1905.
országgyűlés folyama alatt a képviselőház-
nak mult 1904. évi november 18-án tartott
esti ülésében szokatlan és szomorú dolog
történt. Ez a képviselőház házszabályainak,
a tanácskozási rendnek s a képviselők szó-
lasszabadságának erőszakos megsértése. Eh-
hez szinte szokatlan, sőt példátlan esemé-
nyek kapcsolódtak, ugymint a képviselőház
jegyzőkönyvének és naplójának hibás, héza-
gos, a történeteket hiven fel nem tüntető,
tárgyilag tehát kétségtelenül hamis tartalom-
mal lett elkészítve és ami szintoly súlyos, a
képviselőháznak 1904. évi december 13-án
összehívott ülésén a képviselők nyilvános és
szokott tanácskozási termében karhatalmi
szolgálatra hivatott teremsgoláknak nagy
tömegben való elhelyezkedése, melylyel a
törvényhozás tagjai, a nemzet választott
képviselői esetleg ugy személyes szabadsá-
gukban, mint közjogi függetlenségükben su-
lyosan megsértettek. Vizsgálja, mi történt,
kik és mi módon követtek el alkotmányse-
rtő cselekedeteket, a cselekvők felelősségét mi-
ként állapítja meg a törvény, a törvényszerű
szokás s az alkotmánynak senki által két-

ségbe nem vonható alapelvei, minő megtor-
lás gyakoroltassék azok ellen, akiket a ko-
moly és higgadt megfontolás vétkesnek te-
kint. Az indokolás emondja ezután az ülés
lefolysását és arra a konkluzióra jut, hogy
a november 18-iki alkotmánysejtés főtette
Perczel Dezső. A december 13-iki alkot-
mánysejtést ugyancsak ő s vele együttesen
Csávossy Béla háznagy követte el. De a
legsúlyosabb felelősség terheli gróf Tisza
István miniszterelnököt is, aki köztudat sze-
rint ugy a képviselőházban, mint azonkívül
ismét it alkalommal a cselekvőkkel és cse-
lekményekkel való teljes egyetértést nyilvá-
nitotta és aki szintén köztudat szerint e-
merényletre a cselekvőket is ráírta. Súlyos
kötelesség terheli Nyiri honvédelmi minisz-
tert is. Az indítvány indokolása végül e-
mondja, hogy bünyádi följelentést nem tesz
s a miniszterek felelősségrevonását sem
ajánlj.

Az első vihar.

Mielőtt az indítvány indokolását
olvassa a jegyző, a következő jelenet
játsszódik.

Olay Lajos átkiált a jobboldalra:
Szégyeljék magukat!

Tisza István gr.: Már egyszer az
orrára másztam!

Fölkiáltások a balon: Nem gaval-
lér tempó!

Olay Lajos: Azért mégis szégyen.
Gyalázat marad. (Zaj.)

Egy hang: Petroleum—lovag!

Ezután *Dániel László* a gazda-
sági bizottság jelentését adja elő, me-
lyet *Batthány Tivadar gr.* hozzászó-
lása után elfogadták.

Kaas Ivor báró a napirendhez
kér szót. A házszabályok 106. § a
imperative kimondja, hogy a ház meg-
alakulása után a 12 bizottságot meg-
választja. Eddig azonban csak három
választanak. A kormány bizonytalan
ideig marad helyén.

Ugron Gábor: Oda vannak
ragadva!

Kubik Béla: Pióczák!

Kaas Ivor: Nem alkotmányos
dolog, hogy a bizottságok működése
ettől tétetik függővé s így elodáztassék
a megújított dikasztéri ülés rendszer-
ben. A miniszterelnök Bécsben tárgyalt
a kereskedelmi szerződések ügyében.
Itt is zavaros helyzet áll fenn, mert
nincs kormányunk s a háznak sincs
szakbizottsága. Ez az állapot türhe-
tetlen. Kéri az elnökséget, hogy hol-
nap arra adjon választ.

Rakovszky István nem helyesli
Kaas Ivor báró eljárását.

Kaas Ivor (meghajolva maliczió-
zusan): Bocsánatot, ha vétettem va-
lamit, visszavonom.

Rakovszky István bizonyítja, hogy
az elnökség nem követett el mulasz-
tást. Vitatja, hogy szakbizottság még
most nem szükséges, mert hisz nincs
kormány, mely javaslatokkal foglalkoz-
tatná a Házat. Kéri, hogy ezen kér-
dést a Ház egyelőre ne bolygassa.

Kereskedelmi szerződések.

Tisza István gróf miniszterelnök: Hogy
a bizottságok megválasztatnak-e, ez a több-
ség dolga. Ő *Kaas Ivornak* akar most fe-
lenni. A mint a választások eredménye tud-

va lett, a magyar kormány sem a külföld-
del, sem Ausztriával nem folytatott tárgya-
lásokat. Csakis az ugynevezett vámkonfe-
rencziát végezheti — ez volt az álláspont-
juk — mert ez csak szakközegek tanácsko-
zása, a kik az anyagot ugyszólván előter-
jesztik s a leendő kormány dolga, hogy a
szerződéseket megkösse. A míg a kormány
kényszerhelyzetben van, ez marad az ál-
láspontja. (Helyeslés balról.)

Polónyi Géza helyesli Tisza eljárását.
De rámutat arra, hogy a mai politikai hu-
zavona nem tarthat tovább. *Kaas Ivor* ké-
relmét támogatja. Nagy és fontos dolgok,
külföldi szerződések megkötése van küszö-
bön. Ez is sürgössé teszi, hogy a bizottsá-
gok megalakuljanak. Nem kell a kormány
kezdemenyezését bevárni, minden képviselő
élhet kezdeményezési jogával. (Helyeslés
balon.)

Bolgár Ferencz elnök konstatálja,
hogy az elnökség szabályszerűen járt el.
Ezzel az ülést bezárja.

Hirek a király lemondásáról.

Eszteendő óta fel-fel bukkann az
ujságokban a hír, hogy az öreg király
megunta az uralkodás gondjait és ba-
jait s le akar mondani. Pozitív for-
mában is korpoltálták a király lemon-
dási szándékát s komoly politikusok
komolyan foglalkoztak a nagy követ-
kezmények eshetőségeivel. S amióta
kitört a magyar válság, alig mulik el
nap anélkül, hogy ne hallanánk vala-
mit a trónuson történendő személyi
változásról. Az ellenzéki politikusok
is, akik a mult hetekben audencián
voltak ő felségénél, azzal az impresz-
zióval távoztak a Burgból, hogy I.
Ferencz József megunta bonyodalmak-
kal küzdő országának kormányzását.
A király természetesen nem nyilatko-
zott ezen urak előtt, de nem egyszer
célzott rá, hogy nem marad meg so-
káig a trónuson.

Tény az, hogy ő felsége már más-
fél év óta hangoztatja bizalmasai előtt,
hogy le akar mondani a trónról. A
felség napról-napra gyengül, a kor ro-
hamosan erőt vesz rajta, olyan napo-
kon, amikor utazni vagy reprezentál-
nia kell, a legnagyobb megerőltetéssel
tud a szokottnál korábban 7—8 óra-
kor felkelni, étvágya már hónapok óta
nincsen s állapotát a monarchia ma-
gyar felében történő események min-
denképpen kedvezőtlenül befolyásolták.
A király kedveli Ferencz Ferdinánd
főherceget, megbizik benne s minden
aggály nélkül hagyja reá a trónt.

Bizonyos, hogy mihelyt a magyar
válság elintéződik s biztosítva lesz né-
hány eszteendőre a magyar parlament-
ben a költségvetés és az ujonczozás,
ő felsége le fog mondani. Ha a
helyzet egy félévben belül konszolidá-
lódik, a lemondás félévben belül fog
megtörténni.

Lemondás után nyomban meg-
fognak koronázni Ferencz Ferdinán-
dot, ugy Bécsben, mint rá néhány
nappal Budapesten. A koronázási cze-
remónián ő felsége még részt is fog
venni. A király már ki is szemelte
magának a helyet, a hol nyugalmas

vissza-
hely G
F
tud m
káról,
folytat
gek va
rencz
akarja
Zsófia
M
a grófi
ban A
tornyos
császá
ha ma
megkor
a királ
vénykö
rafusai

J
zelt hiva
e hó vé
indul. A
időben u
csára va
keresni.

Me
szerdán
Reinho
ember
szul let
erőt és
nem t
hőgni,
vegőt e
negyed
telenül
bivott c
megáll
bonczol

C
földmive
községbe
utasítass
közt oss
járósága
bocsátott
az előlj
testületi
pán azt
ami még
leplezzék
láncza a
igy elér
gott be,
kor a sz
községhá
jöttek, h
kaptak.
gabiró é
községbe
riló gaze

Ol
a nagys
megün
haszná
a magy
letépték

Üz

visszavonultságában élni kíván. Ez a hely Gödöllő.

Ferencz Ferdinánd hónapok óta tud már a király lemondási szándékáról, ő felsége e tárgyról gyakran folytatott vele eszmecserét. Nehézségek vannak ebben a dologban is, Ferencz Ferdinánd ugyanis a trónon akarja látni nejét is, született Chotek Zsófia grófnőt.

Magyar törvény nem állja útját a grófnő megkoronáztatásának, azonban Ausztriában annál több akadály tornyosul a leendő uralkodó nejeének császárnéi mivolta alá. Annak idején, ha majd Ferencz Ferdinánd nejeének megkoronáztatása aktuálissá fog válni, a királyi háznak s az osztrák törvénykönyvnek erre vonatkozó paragrafusait meg fogják változtatni.

Mi az ujság?

Jön a persa sah. Teheranból érkezett hivatalos jelentés szerint a persa sah a hó vége felé Bakun keresztül Európába indul. A sah egészségi állapota az utóbbi időben újra kedvezőtlen, s orvosai tanácsára valamely európai gyógyfürdőt fog felkeresni.

Megfulladt az utcán. Budapesten szerdán reggel fél hét óta körül Poppe Reinhold morva származású munkásember a Holló utcában hirtelen rosszul lett. Köhögési roham vett rajta erőt és a felgyülemledt nyálka, melyet nem tudott a gyöngye ember kiköhögni, megakadt a torkában és a levegőt elzárta. A szerencsétlen ember negyedóra hosszat vergődött, míg életlenül rogyott le a földre. Az odahívott orvos már csak a halált tudta megállapítani. Elvitték a törvényszéki bonczoló terembe.

Csalás az olcsó burgonyával. A földművelésügyi miniszter tudvalevőleg több községbe olcsó burgonya küldött azzal az utasítással, hogy a szegényebb lakosság közt osszák ki. Magyarszákos község előjárósága úgy osztotta ki a rendelkezésére bocsátott 300 mm. burgonyát, hogy először az előjárósági és virilista képviselőtestületi tagoknak juttatott belőle s csupán azt adta a szegényebb lakosoknak, ami még megmaradt. Hogy azután a hiányt leplezzék, a kimérés eszközlő mérleg biláncza alá kilogramos súlyt akasztottak és így elérték azt, hogy nemcsak a hiány vágtatott be, de még többlet is mutatkozott. Mikor a szegény emberek otthon megmérték a község házában vásárolt „olcsó” burgonyát, rájöttek, hogy 100 kiló helyett csak 80 kilót kaptak. Unger József bázisai járási főszolgabíró értesült az esetről, azonnal kiment a községbe és megindította a vizsgálatot a viriló gazemberek ellen.

Oláh szemtelenség. Márczius 15-ét a nagyszabeni főgymnázium ifjusága is megünnepelte s ezt az alkalmat arra használta fel néhány oláh diák, hogy a magyarokat megtámadták. Az oláhok letépték a magyar ifjak melléről a nem-

zetiszinü kokárdát, földhöz sújtották és megtaposták. A tanári kar szigorú vizsgálatot indított ebben az ügyben és hat oláh diákot kicsapott a főgymnáziumból.

Olvasóink rovata.

Küzdelem a létért

Reális világot élünk, ne lepjen meg hát senkit, ha a közel jövőben oly mozgalmról fog hallani, miről néhány évtized előtt még gondolni sem mert volna. Az orvosi kar mozgalmát értem a betegsegélyező egyletek és pénztárak ellen.

Megkísérlem röviden ismertetni az ügy állását, hogy előre is igazságos ítéletet biztosítsak majd a n. közönségnél.

Egészségügyünk rendezetlen elhagyatott volta, évtizedek előtt arra ösztönözte az akkor még teljesen elégtelen számban, de nagy jólétben élő kartársainkat, miszerint a humanizmus segítségével igyekezzenek azon ügy ahogy lendíteni.

Nagy jólétben és kényelemben élő ama kartársaink mintegy szabadulni akarván a fölös teherrel, mely addig kizárólag az ő vállukat terhelte, a társadalom uton társulással vélte meg oldhatónak a szegények gyógyítását, betegségeikben való ápolását.

Amily szép és nemes volt ez eszme, oly ideális volt ama kartársak felfogása, de éppen ez okból hiányzott a kivitelben a gyakorlati érzék, ami az egésznek immár előrelátható romlására vezetett.

Ugyanis amaz orvosok meglegedve a szép eszme felöltésével és propagálásával, nem volt elég gyakorlatias magának a végrehajtásban is biztosítani a vezető szerepet. Idegeneket az eszmétől, avatlanokat annak horderejében, jutottak így elég botorul az ily társulások élére, maguknak csupán a legnehezebb részt a fásasztó, testet lelket kimerítő egyleti gyógyítást tartván fen.

Amaz (nem mindig előkelő) idegenek azonban nem is mindig tudtak, vagy tudnak ideális magasztára emelkedni ama társulásnak, melyen az felépült és bizony-bizony magukkal rántják az egyesületeket is.

Másrészt eme tisztán humanus tehát jótékony társulás, más özőn szövetkezeti alapon való társulást is vont maga után, sőt a törvényhozás ily társulásra kötelező törvényt is alkotott, a beteg segélyezési törvényt.

Amint ott nem tartotta meg az orvos, mint legsajátabb alkotásában a vezetést; úgy itt már egyenesen kizárták őt a vezetésből, tisztán alkalmazottnak nevezvén, aki bizonyos felmondási idő után el is bocsátható. Nem csoda ha ilyen körülmények között oda fejlődtek ez egyesülések, hogy már már valóságos miseriát képeznek melyet előbb utóbb a társadalomnak ép úgy mint a törvényhozásnak foglalkoznia kell. Ma például itt Debreczenben úgy áll e dolog a kizárólag humanus vagyis ingyen gyógyellátásban részesülőknél kívül mintegy 10000 család illetve annyi tagja van a betegsegélyező egyletek és pénztáraknak.

E 10000 tag 10 különböző egyesület közt oszlik meg melyek együttesen mintegy 200000 koronát vesznek évente tagsági díj és egyéb járulékok czimén.

E nagy többszire betegség és baleset által nagyon is veszélyeztetett, mert munkás és iparúzó tömegnek orvosi ellátásáért, a kezelés között lévő évi kimutatások szerint amaz aránylag óriási mintegy 200000 koro-

nányi összegből alig juttatnak ma többet az orvosoknak 20.000 koronánál vagyis 10%-nál holott ugyanakkor egyéb a dministratio költségek, mint (hivatalnokok, áruda és nyomtatványok) átlag 35%-át teszik a bevételnek, sőt legtöbbször a hivatal szolgálta is nagyobb fizetést huz, mint egy-egy orvos.

Nem időzött tovább e szomorú statisztikánál, mely tudományról amugy is nem a legjobb véleménynyel vannak sokan, hanem minden statistika mellőzésével kérdelem hogy 10 000 részben család részben egyedül álló tagnak egész éven át való orvosi ellátásáért fizetés-e 200000 korona vagyis családonként 2 korona?

Vajjon amaz egyesületek vagy társulatok igazán a czéltól jöttek-e létre, hogy a tagok orvosi ellátásban részesüljenek ha éppen erre költenek legkevesebbet?

Nem-s így is észrevehető a gondos figyelő által valamelyes eltulodás az eredeti czéltól? Mintha az idők folyamán amaz egyesületek karunk gyengéit kihasználva a mi rovásunkra a mi bőrünkre meg nem engedett módon kezelnék a rájuk bizott közvagyon!

Nehogy félre értessem, kijelentem, hogy semmi egyéni tisztességet sértő dolgot sem gondolok e meg nem engedett mód alatt, csakis helytelen rossz gazdálkodást és beosztást. Az pedig már mind rossz nem lehet, mikor egy és ugyanazon czélu egyesületek 10 különböző egyletben külön administratio költséggel vezetetik, mely így nem csoda ha 70 ezer koronánál jóval többre rug, holott a legnagyobb ilyen egyletnél, mely maga mintegy 4000 tagot számlál, ez alig 10-11 koronát tesz ki és amelynek vezetőitől tudom, hogy 10.000 tagnak administratioja sem okozna nálunk tetemes költség többletet.

Ezzel egyben el is jutottam nyitjára a karunk által indítandó actiónak, t. i. a centralisatiohoz, melyh z csupán annyit óhajtok sine qua non-ként hozzáadni, de szabad orvos választással.

En ugyanis aképen képzelem hosszas, kínos és kellemetlen vajudás után majdan a megoldást, meddig azonban még sok viz folyik el a Tiszán, sok sok jogos és méltányos panasz fog elhangzani az egyleti tagok és orvosok részéről egyaránt; mert úgy tudja meg mindenki, akit illet, hogy a mai rendszerrel nemcsak mi orvosok, de a tagok sincsenek semmiképen meglegedve, de nem is lehetnek.

Be fog tehát következni, mért be kell következnie — az összpontosítás amikor it megfelelő orvosi tehát szakszerű vezetéssel csinálunk egy aklot egy pástort és amely központ aztán avval a kéréssel fordul az orvosi karhoz mily minimális méltányos díjazásért hajlandó tagjait betegség esetén gyógykezeltetni.

Meg vagyok rólla győződve, hogy karunk ez esetben régi traditiojához hiven el fog menni az engedékenység legvégső határáig és ha nem is mindenik, de a legtöbb orvos rendelkezésére bocsátandja tudását a szenvedő emberiség és sokat zaklatott anyagiakkal mostohán megáldott tagjaitól sem.

A tagok pedig örömmel fogadják majd eme korszakos ujtást, mely imár őket egyenlővé teszi embertársaikkal e téren is; megengedvén, hogy legdrágább általuk fokozottan féltett kincsünk egészségünk gondozását arra birhatni akit szeretnek, akibon biznak. Socialis forrongás éveit éljük és én a forrongó kedélyek nem kicsinylendő gyorsanyagát látom a betegsegélyező egyesületek és pénztárak már állapotában éppen

Üzletáthelyezés miatt

a legújabb tavaszi ujdonságok, női és gyermek felöltőkben, nap- és esőernyők, blouzok, alsó szoknyák (jouponok), gyermek ruhák stb. míg a készlet tart mesés olcsó áron kaphatók **Darvas Testvérek** női- és gyermek felöltők áruházában **Debreczen, a Hungaria mellett.**

Az üzlethelyiség kiadó.

azért e reformban nagy és fontos lépést látnék annak lohasztására.

Aki jobbat tud, írja meg a vita hevében tisztulnak az eszmék.

Dr. Burger Péter.

Színház.

Színházi hírek. Csütörtökön kerül színre Berla Károly és Millöcker Károly 4 felvonásos vig operettje a „A boszorkányvár“ Sugár Aranka és Karacs Imre bucsujával. Az operett főbb szerepei a következőképp vannak kiosztva: Kányaváry — Krémar Jenő, Coralie — Sugár Aranka, Mihály — Szilágyi Aladár, Marcsa — Krémerné Lili, Józsi — Karacs Imre, Andris — Mezei Andor, Klára — Havassy Szidi, Verus — Rózsa Lili, Lamotte — Faragó Ödön. — Vasárnap délután kerül színre Onnet György 4 felvonásos színműve a „Vasgyáros“ félhelyárakkal. — Szombaton kerül színre Sardon és Majac 3 felvonásos vigjátéka a „Váljunk el.“

Felgyújtott falu.

Gyujtogató félkegyelmű leány.

Megrendítő szerencsétlenség történt a vas megyei Ujtelep községben.

Hávor Lőrincz nevű odavaló gazdának tizenhat éves félkegyelmű leánya, a kit eddig nem igen tartottak veszélyesnek s e miatt nem is tartották szigorubb felügyelet alatt. A család eltávozott hazulról, csak az öreg Hávorné, a házigazda anyja és a hülye leány maradtak a háznál.

Az öreg asszony a szobában foglalkozkodott, miközben a leány az udvarba ment s a szomszéd Réd Jakab háza végénél álló szalmarakást meggyújtotta. A nagy szél a szalmalángot ráfujta a háztetőre s ettől pár perc alatt az egész ház lángban állott.

A tűz kiütésének híre természetesen nagy ijedelmet okozott. A szél által élesztett tűz rövid idő alatt átsapott a közeli házakra is és fél óra alatt már az egész utca állott lángban.

Oltásról szó sem lehetett. A vihar miatt a tűz megközelíthetetlen volt. Másfél óra nehéz küzdelem után a futó tűz ötven két házat hamvasztott el s csak alig néhány házat lehetett megmenteni, mely kívül esett a szélirányból. — Csak este felé tudták az égő zsarátnokokat teljesen eloltani.

Amikor a leégett romokat széthányták, Drasznek István házában annak 8 éves kis fiát találták teljesen összeégyve. Schaub Péter házában a házigazda anyja, a 79 éves Schaub Jakabné égett el a háznál. A szegény öreg asszony betegesen feküdt s amikor hozzátartozói a templomból hazafutottak, már az egész ház lángban állott s a szerencsétlen asszonyt nem lehetett megmenteni. Igen sok állat is pusztult el a tűzvész következtében. A gyujtogató leányt, aki tetét maga bevallo'ta, őrizet alá vették, mert a nép agyon akarta ütni.

Egyházak és iskolák.

Debreczeniek a soproni gyorsíróversenyen. A debreczeni főiskolai gyorsíróegylet a husvét két napján Sopronban tartandó országos versenyen és gyorsíró-ünnepélyen képviselteti magát. Hogy e versenyen kik legyenek Debreczen kiküldöttei,

evégből tegnap délután a gyorsíró-egylet próba írásversenyt rendezett, melyre tizen jelentkeztek az egylet tagjai közül. A bírálóbizottság a beérkezett munkák megbirálása után kihirdette az eredményt, melynek értelmében Kemény Ferenc és Órás Géza fognak a soproni versenyben résztvenni és az ünnepélyen az egyletet képviselni.

UJDONSÁGOK.

Az urkocsis.

Kupfer Ignác lisztkereskedő, de békés polgári foglalkozása dacára uri szeszélyei vannak. Fölcsapott urkocsisnak, bár hajtani nem tud, a lovak megfékezéséhez sem ért. Az ilyen embernek természetesen nem való gyeplő a kezébe.

De hát megirigyelte az urkocsikat és fölcsapott ő is annak. Egyelőre azonban ez a kedvtelése szerencsétlenség mindazokra, akik a kocsija elé kerülnek.

Kedden este a Deák Ferenc-utcán idős polgárasszonyt ütött el, aki még eddig nem tett ellene panaszt. A lovak neki vitték az utszéi fáknak és kettőt ki is törtek.

Szerdán délután vágató kocsija elé került Szemere Sándorné Miklóscsücsü 44. szám alatt lakó urinő és Ida nevű 8 éves nevelt leánykája. **Elgázolta mindakettőt.** A kis leánynak mindkét lábán keresztül mentek a kerekek, de csak könnyebb sérülést szenvedett.

Rendkívül súlyosan megsérült azonban Szemere Sándorné. A kerekek a mellén, lábán és karján mentek keresztül, úgy hogy eszméletlen állapotban szállították a lakására. A szerencsétlen uri nő bordatörést és agyrázkódást szenvedett. Az állapota rendkívül aggasztó. A gondatlan és a hajtáshoz nem értő Kupfer Ignác ellen a bűnügyi eljárást megindítják.

— **Előfizetőink és hirdetőink figyelmébe.** Ez év december elején fog megjelenni ismét a **Debreczeni Független Ujság nagy képes naptara**, még pedig az idén sokkal nagyobb és változatosabb tartalommal és **8000 példányban** előfizetőink és hirdetőink az idén teljesen **ingyen** kapják meg diszes naptárunkat, amely ismét tartalmazni fogja **Debreczen város és Hajdúvármegye teljes címtárát.**

— **Rendkívüli városi közgyűlés.** Debreczen város köztörvényhatósági bizottsága április 14-én, pénteken délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, a melynek tárgyai a következők: A magyar vasuti és forgalmi részvénytársaságnak mint a debreczen nagyállói helyi érdekű vasut engedélyesének kérvénye, a teherforgalomnak a városon kívül lebonyolíthatása céljából, telekhasználati engedély iránt; tanácsi javaslattal. — A városi nyomda 1905. évi költ-

ségelirányzata. — Ónody Mihály polgári biztos kérvénye — felfüggesztési idejének tartama alatt — félfizetése kiutalása iránt. — Ebből a tárgysorozatból is látható, hogy Knssuth Lajos, II. Rákóczi Ferenc és az uralkodó képeinek leleplezése a pénteki közgyűlésről elmaradt. A tanács — mint a Debreczen írja — a lehető leggyorsabban szeretne volna a képeket kifüggeszteni, mert maguk a művészek levelükben jelzik, hogy a kép legbiztosabb helyen a falon van, de ettől eltekintve azért is óhajtotta mielőbb a közgyűlésnek bemutatni, hogy az átvegye és a művészek díját kiutalhatta. Az azonban most lehetetlen. A véletlen hozta úgy, hogy épen e hó 14-én, a függetlenségi határozat évfordulóján tartják a közgyűlést, de nem erre való tekintettel halasztották el a képek leleplezését, hanem azért, mert az eltávolított régi császár kép helyét be kellett falazni és a fal a szakértők véleménye szerint 3-4 hét múlva szárad meg. A kép, ha a vizes falra függesztik fel, a nedves falon tönkre menne. A képek leleplezése tehát a májusi közgyűlésre marad.

— **Csokonai dalainak kiadása.** A debreczeni csokonai-kör kiállítási bizottsága elhatározta a „Csokonai dalainak“ zongorára másik kiadását. A kiadandó dalok kiválogatásával Tüdös Kálmán orvos és P. Nagy Zoltán főiskolai zenetanár bizattak meg. A dalok a „Csokonai-kiállítás“ megnyitáskor fognak megjelenni és forgalomba kerülni.

— **Az átalakított lövölde.** A debreczeni polgári lövöldében az idén nagyobb szabású átalakításokat eszközölnék. Újabb építkezések lesznek, pisztoly czéllövészetet rendeznek be, ezenkívül gázvilágítással látják el a lövölde helyiségeit és egész területét, úgy hogy a lövölde a legkellemesebb nyári szórakozási helyek egyike lesz.

— **Berlini magyarok ünnepe.** Berlinből tudósít bennünket **Sipkovits Béla** debreczeni származású iparos, hogy a sajtó szabadság ünnepét a berlini magyar iparosok és kereskedők egyesülete is megülte. Az egylet titkára nyitotta meg az ünnepélyt, a könyvtáros tartotta az ünnepi beszédet, majd az elnök záró szavai után a magyarok imádságát énekelték el. A beszédek hatása alatt az egyik tag 25 márkát ajánlott fel az egyesületi könyvtár javára. Példáját többen követték és rövid idő alatt 150 márkát adtak össze önkéntesen, egyik jelenlevő magyar urasszony pedig az egyetemes regénytár 5 évfolyamát ajánlotta fel. Az ő példáját ismét számosan követték, úgy hogy a könyvtár tetemesen meggyarapodott.

— **Kitüntetett honvédtisztek.** A király Bán Lajos a debreczeni 3. honvédgyalog és Jankovics Miklós debreczeni 3. honvédbuszarbeli századosoknak, huzamos időn át teljesített jeles szolgálataik elismerésül, legfelsőbb megelégedését fejezte ki.

— **Az osztálysorsjáték** szerdai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

100 000 koronát nyert: 87515.

5000 koronát nyertek: 82785 104781.

Glück Ede

legnagyobb czipő áruházában óriási választék legjobb minőségű férfi-
női- és gyermek-czipőkben, kalap, fehérmű és divat-cikkekben mesés
olcsó árak mellett Piac- és Kossuth-utca sarkán, Kistemplommal szemben.

2000 koronát nyertek: 185 2105 3153
14995 28292 32472 39479 42264 44281
48029 56043 62768 66888 73195 79673
94427 94762 95376 98845 99494 101485
104190 109575.

1000 koronát nyertek: 25 62 2515
8343 8753 13854 13963 14963 18326
21143 24032 24290 34864 34907 36756
37546 45888 49803 54697 60609 60708
62211 63109 64111 64261 64792 65933
67765 68626 69707 70559 72738 73873
74944 77155 77343 78124 77230 80549
82957 83930 86088 87549 87839 90264
91595 92045 92823 94922 96620 97113
97926 98463 98943 99295 99555 101217
101636 103069 108646 109297.

500 koronát nyertek: 1285 2069 2521
2611 2812 3251 7465 7713 8749 10585
10747 11572 14408 19938 25772 16186
17358 17630 17952 18195 20730 22508
24779 27553 26822 27362 27927 27942
28802 29872 31770 32154 33238 33788
34259 34560 37152 38720 39547 40357
41037 43758 45046 45529 45711 46023
52870 97872 50150 54204 57059 57190
61126 64212 64695 70987 72592 73239
73832 78232 79386 80103 82714 82887
87223 87644 89017 90651 92494 94785
95331 96729 104139 105001 105723 108132
108195 108856 109686. A többi kihuzott
számok 200 koronát nyertek.

Halálozás. Özvegy Rozenzveig
Abrahámné, dr. Rózsa Mór és Rózsa Lajos
és Ignác helybeli kereskedők édes anyja
75 éves korában meghalt. Temetése ma csü-
törtökön délután 3 órakor lesz a Széchényi-
utca 32 sz. gyászhatól.

Iskolai ünnepély. Igen szépen
sikerült ünnepélyt rendezett szerdán az ev.
ref. főgymnasiumi zenekör, az önképzőkör
és az énekkar közreműködésével. A hang-
verseny iránt igen nagy volt az érdeklődés,
minden jegy elfogyott s a díszes közönség
zsufolásig megtöltötte a termet. Az ünne-
pély az énekkar énekével kezdődött, majd
a zenekar buzdó elnöke, Tatay Zoltán meg-
nyitó beszéde után a zenekar adott elő régi
magyar nótákat. Azután igen szépen sike-
rült melodramát szavalt Balla Bertalan, Tatay
Zoltán zongorakíséretével. Az ünnepélynek
csaknem legnagyobb hatást keltő száma volt
a Veszév Jenő monológja. Meg is ujráták
s élvezetes előadását az „Ügyetlen” című
monológ elszavalásával töltötte meg. Majd
ismét a zenekartól hallottunk „Hunyadi
Kászló” cz. dalmű legszebb részleteit s sir-
va vigadó magyar nótákat. S az énekkar
éneke után a zenekar zárta be a szög ün-
nepélyt a Rákóczi-induló előadásával.

Köszönetnyilvánítás. A „Zion”
debreczeni betegsegélyző egyesület pénztára ja-
vára folyó évi márczius hó 25-én rendezett
tánczvigalom alkalmából felülfizettek 20—20
koronát ifj. Schwarcz Vilmos, Forrai Ernő.
12—12 koronát Grósz Ferencz, Klein
Miksa. 10—10 koronát dr. Bakonyi Samu,
Stern József. 9 koronát Eduárd Schülhof
Reichenberg. 8—8 koronát Bell. S. Bécs,
Rosenfeld Salamon. 7 koronát dr. Freund
Jenő. 6 koronát Ungár Jenő. 5—5 koronát
Frank Rézső, Fürst Jakab és fiai Rudapest,
Moriz Güntler Brünn, Drucker Mór, Kertész
Sándor, Emerich Arnold, Schwéd Mór, dr.
Guifreund Sámuel, Reiner Adolf, Fleischman
Mór, Molnár József, Fenyő Sándor; Lichtblau
Albert, Kálmán Feri, Geiger Simon, Sipos
és Szász. 4—4 koronát Ufer és Etlinger,
Falk Lajos, Falk Armin, Steiner Gyula, Hoff-
mann és Kronovitz, Hochfelder Jakab, Ber-
ger Mórné, Hirschfeld Armin, Domán és

Kurcz, Halmágyi József, Lusztig Dezső. 3—3
koronát Beer os Rosenberg Budapest, Marx
Lusztig Wien, Rózsa Lajos, Ifj. Wiader Sám-
uel, dr. Ujlaki Hugó, Róth Antal, Kertész Mik-
lós, Bernfeld Sámuel, Hegedüs es Sándor.
Molnár Ernő, Liedermann Henrik, Wiener A.
dr. Weinberger Sándor; 2-30 fill.: Schwarcz
M. L.; 2—2 kort: Blumenstein testvérek,
Ecker és Társa Bpest, Gabányi Sándor,
Rózsa Ignác, dr. Szöllös Dezső, Kohn Emil,
dr. Lukács Béla, Löfkovits Arthur, Schwarcz
Armin, Nasch József, Turai Lajos, Ungár
Albert, Békés Lajos, Turai Frigyes, özv.
Steinberger Gyuláné, dr. Balázs Bertalan,
Kohn Márton, Neumann testvérek, Fisch
testvérek, Groszmann Ignác, Thieszen Art-
hurné, Révész Zsigmond, Fischer Adolf,
Kenyeres Károlyné, Jónas Mór, Lusztig Mór,
dr. Weisz Bernát, Schmidt Soma, Rosen-
berg Emil, Schwarcz Dóri, dr. Moskovitz
Miksané, Nagy Jakab; 1—1 kort.: Gusztáv
Wottitz, N. N., Bodnai Miksané, N. N., N.
N. Szives áldozatkészségükért fogadják mind
annyian hálás köszönetünk nyilvánítását. A
rendező bizottság.

Halálozások. Meghaltak: Bajdó
Eszter ev. ref. 19 éves, Galgóczi Antal ev.
ref. 32 éves, Brukner Irén ev. ref. 1 hóna-
pos, Nagy Erzsébet ev. ref. 18 éves, Neu-
hauser Lajosné, szül. Graff Teréz ág. hit.
ev. 45 éves, Fritsch Ernő ev. ref. 3 éves,
Kósik Eszter ev. ref. 22 éves, Matkó Ju-
liánna ev. ref. 7 éves Koracsóczi (utó név-
nélküli) r. k. 1 óra, Tóth Imre ev. ref. 9 na-
pos, Csáki Eszter ev. ref. 1 hónapos, Nagy
Róza ev. ref. 23 napos, Kis József ev. ref.
2 hónapos.

Szülésznek figyelmébe. A vá-
rosi tisztí főorvos felhívja az összes, Deb-
reczenben működő bábákat, hogy hivatalá-
ban április hó folyamán büntetés terhe alatt
jelentkezzenek.

Verekedő hetesek. A hetesek
durvaságai ismeretesek. Az utóbbi időben
alig van nap, hogy a rendőrségnek meg ne
gyülne velök a baja. Szerdán két ilyen
jómadar ellen is tettek feljelentést. Deb-
reczeni Lajosnak József nevű hetese ellen
özvegy Bessenyei Albertné C. illag-utca 32.
sz. a. lakosnő emelt panaszt, mert 8 éves
fiát megdobta, 10 éves leánybaját pedig meg-
pofozta. — Erdős László Tégláskert I. 47.
sz. a. lakos pedig Havas Dávid pálinkamérő
hetese ellen tett panaszt, aki őt háiba verte,
fiát pedig megpofozta. — A két durva he-
tes ellen a rendőrség megindította az el-
járást.

**Hamis cselédkönyvvel szol-
gált.** Jónás Lajosné Homokkert 85 sz. a.
lakosnőhöz hamis cselédkönyvvel állt el
Csáti Eszter. Az első nap lopott és meg-
szökött, a Szabó Mária névre szóló cseléd-
könyvet pedig hátrahagyta. A vélelten nyom-
mára vezetett. Elfogták.

Talált holttest. Kedden reggel
a csegei csendőrök telefonon jelentette a
debreczeni ügyészségnek, hogy az ohati va-
suti állomásonál a sinek mellett idős férfi
holttestre bukkantak. Az ügyészség meg-
kereste a rendőrséget a holttest beszállítá-
sára. O t megállapították, hogy büncselek-
mény fenn nem forog, de azért elrendelték
a holttest felboncolását. A holt ember ki-
léte eddig ismeretlen.

A photoplastikum még csak
néhány napig marad városunkban s így
ajánlatos, hogy ki-ki tekintse azt meg, mert
érdekesebbet aligha látott valaha. C-üörtö-
kön a szépségeiben gazdag Tirol, pénteken
egy egyveleget, amely között Budapest is

van, lesz látható. A belépő-díj igen csekély.
A műtárlat a kistemplommal szemben reg-
gel 8-tól este 9-ig megtekinthető.

x **Letzter József** fényképezési, fes-
tészeti és fényképnagyítási műterme Piacz-
utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fény-
képkiallítás a műterem kapubejáratánál lévő
kirakatban látható.

x **Tennis verők, lapdák és teljes
tennis felszerelés a legjobb minőség-
ben Mentze Henrik** újdonságok áru-
házában.

TAVIRATOK.

Az Andrassy-csoport bizik.

Budapest, április 12. Az Andrassy-
csoport álláspontja és kívánsága az,
hogy az uralkodóhoz intézendő felirat
tárgyalása a husvétiszünet utánra ma-
radjon. E czélból óhajtkák, hogy a
felirati bizottság most még be se ter-
jeszsze javaslatát, ne hogy előzetes vita
támadjon felette és a kibontakozás le-
hetőségét veszélyeztesse. Az Andrassy-
csoport bizik abbaan, hogy az új kom-
promisszum alapján sikerülni fog a ki-
bontakozás. Az ellenzéki részen lehe-
tőnek is találják a kibontakozást, bár
a 48-asok csakis a szövetkezett ellen-
zék eredeti programja alapján tartják
lehetségesnek a megoldást.

Az orosz-japán háboru.

Amsterdam, április 12. Batáviából
táviratozzák a Handelsbladednek, hogy
az Ananba-szigeteken megütközött a
japán hajóraj az oroszokéval. Ered-
mény nincs. A németalföldi hajóraj-
nak 5 czirkálója a helyszínen van.

London, április 12. Az összes la-
pok megerősítik a hirt, hogy a világ
legnagyobb tengeri csatája megkezdő-
dött. Arról nincs hír, hogy a két ha-
jóraj teljes erővel vivja az ütközetet,
vagy csak az elővédek. A japánok ke-
rülnek a döntő összecsapást és maguk
után csalogatják az orosz hajórajt.

Elkészült a felirat.

Budapest, április 12. A felirati bi-
zottság teljesen elkészült javaslatával.
A bizottság hitelesítette a végleges szö-
veget. A feliratot holnap terjesztik a
Ház elé. Előadója gróf Batthyány Ti-
vadar lesz.

Rablógyilkosság.

Karánsebes, április 12. Bero Adolf
dusgazdag 81 éves kereskedőt és sza-
kácsnéját meggyilkoltan találtak laká-
sában. Az öreg urat tegnap délután a
kávéházból hivta haza Barketó Illés
nevű oláh ember. Beró vele ment.
Valószínűleg otthon már várták a
gyilkosok és kivégezték, azután kira-
bolták. A megölt öreg ur Izidor nevű
24 éves, züllött fiát bűnrészesség gya-
nuja alatt letartóztatták.

Két nagy csődtömeget

vettünk minek folytán a következő árakban árulunk: **Feulard Saten** 1
mtr 10 kr. **Egész széles kefezsínór** 3 1/2 kr. **Moiré Impress** 15 kr. **csikos**
finom derékbélés 23 kr. **Atlasz Saten** 23 kr. **120 széles divatszövet** 26 kr.
Nagyon jó delain **reclam ár** 22 kr. Minden cikk féláron. — Minden
vevő egészen ingyen életnagyságu fényképet kap. **Wallerstein**
Fülöp fiai Piacz-utca kistemplommal szemben.

Képviselőválasztás.

Szeged, április 12. Maróczy Géza, a világhírű sakkmester ma tartotta programján beszédét a Tisza-szállóban. Utána gróf Eszterházy Mibály és Ábrányi Kornél beszéltek. Maróczy az Andrássy-csoport jelöltje. A választás holnap lesz. Maróczy kivül jelölték még: báró Bánffy Dezső újpárti, dr Balassa Ármin demokrata és Herczegh Mihály egyetemi tanár 48-as. A 48-as párt előreláthatólag győzni fog.

Tisza a lemondásáról.

Budapest, április 12. A szabadelvű párt intéző bizottságának mai ülésén Tisza István bejelentette, hogy az uralkodót kérte, menjen fel az egész kabinetet, de ez nem történt meg. Az ügyeket csak ideiglenesen viszi tovább az új kormány megalakulásáig.

Orosz ügyvédek az alkotmányért.

Pétervár, április 11. Tegnap itt összegyűlt az ó-orosz ügyvéd kongresszus, amelyre európai Oroszországból 180 ügyvéd érkezett. A rendőrség ama fenyegetésére, hogy az ülést karhatalommal feloszlatja, a kongresszus tagjai este egy helyi ügyvéd lakásán gyűltek össze és elhatározták, hogy központot létesítsenek, ellőnőrzik, a politikai agitációt Pétervárt és demokratikus alkotmányt dolgoznak ki. Az éjjel egy rendőrtiszt jelent meg a gyűlésen két rendőrbiztossal. Az ügyvédek nem akartak szétszórani, a míg a rendőrség jelen van. A rendőrhivatalnok fejegyezte jelenlevők nevét, majd pedig visszavonult. Az elnök ezután közölte, hogy Trepov tábornok megparancsolta, hogy a kongresszusra jövő ügyvédek nevsorát állítsák össze, hogy azokat kiutasítsák. A mai ügyvédyűlésen elhatározták, hogy kijelentik, hogy a most alkotott ügyvédszövetség feladata odahatni, hogy az önkényuralom megszűnjék és hogy demokratikus alkotmányt proklamáljanak az általános szavazati jog és a titkos képviselőválasztás alapján, hogy propagandát folytassanak a nemzet politikai növelésének javára, hogy a nemzeti fegyverkezést követeljék, hogy az igazgatási önkénnyel szembeállhassanak. Végül azt mondja a határozat, hogy a szövetségnek elő kell készítenie a jövő forradalmat. — Elhatározták ezenkívül, hogy központi irodát létesítsenek a mozgalom szervezésére és a teljesítendő hozzájárulások megállapítására, valamint végül az ügyvédi testület sajtóorganumának létesítését. Ma este az ügyvédi kongresszus újból ülést tartott, melyen elhatározták, hogy törölni fogják határozatukból a népfelfegyverzés követelését.

Törvénykezés.

Pofozkodás: családi hagyomány.

Tudvalevőleg gróf Sternberg osztrák képviselőt ezer korona pénzbüntetésre ítélték, amiért *Panicsek* császári tanácsost, a „Narodny Liszty” tudósítóját az osztrák képviselőház előcsarnokában pofonította. Etre vonatkozóan Bécsből jelentik, hogy a tárgyalás folyamán igen muláttató mozzanatok merültek föl. Nevezetesen kiderült, hogy a pofozás gróf Sternberg család hagyományaihoz tartozik, melynek emlegetése igen sok derűséget okozott. Gróf Sternberg ugyanis így szólt:

— Kénytelen vagyok kijelenteni, hogy én a pofozástól nem tartózkodhattam, mert családom és házam kontinuitását kellett megőriznem.

— Hogy érti ezt kérem — kérdezte az elnök.

— Arra emlékeztetem, hogy Zsigmond király egyik rokonának panaszkodott, hogy

az egyik ősom neki nagyon goromba levelet írt.

— Az nem tartozik ide.

— De igenis idetartozik — erősítette a pofogománynyal kérkedő gróf — mert másik ősom Podjebrad király főkamrásának akkora pofont adott, hogy ez bukfeneczet vetett. Még több nevezetes pofon emlékét őrsi családi levéltárunk. És így mindenki beláthatja, hogy én sem lehettem rosszabb, mint őseim.

Miután még harsogó derűtség közt kijelentette, hogy szívesen ül a pofon miatt néhány napig a börtönben, a vádló ügyvédje, kifejtette, hogy ha gróf Sternbergnek a detyri örömet okoz, részesüljön abban minél nagyobb mértékben. Saját vallomása alapján ezer korona pénzbüntetésre ítélték a grófot. Súlyosbító körülményeket nem vettek igénybe, mert — így szól a megokolás — az osztrák képviselőház előcsarnoka nem olyan hely, amely a jó modort kötelezővé tenné.

Súlyos testi sértés. Répánszky József kefégyári munkást súlyos testi sértés büntetése miatt vont felelőségre a debreczeni törvényszék Répánszky Dobánszky Sámuelnént ugyanis a mangorló fával a homlok jobboldalán úgy megütötte hogy az ezen ütés által okozott sérülés, az orvos szakértők véleménye szerint, 20 napnál hosszabb ideig tartott. A veszekedés összeszóalkozásból keletkezett és Répánszky — állítólag — önvédelemből ütötte meg Dobánszkyt. A tárgyalás folyamán felderített adatok tényleg a jogos önvédelem látszatát igazolták, amiért is a törvényszék a legenyhébb büntetést alkalmazta és csak 3 napi fogház és 20 korona pénzbüntetésre ítélte. Ugy az ügyész mint az elítelt megnyugodott az ítéletben, ennél fogva az jogerős.

Aki családjáért lop. Szintsák Józsefné Sipos Teréz tolvajlás miatt már igen sokszor ült a vádlottak padján. Szerdán is ugyancsak lopás büntetéért állott a debreczeni törvényszék előtt. Ezuttal 2 rendbeli lopásért. Szintsák Józsefné minden egyes esetben amikor lopás üzemeiért kérdőre vonja a törvényszék azzal védekezik, hogy 6 gyermekből álló családjának nehéz eltartása kényszeríti a tolvajlásra. A törvényszék 3 hónapra fogházra ítélte el.

Részeg volt — hát lopott. Horváth János 20 éves nádudvari cseléd gazdáját Szatmári Antalt 35 korona erejéig megkárosította. A lopásért szerdán kellett számolnia a debreczeni törvényszéknél. Horváth azzal védekezett, hogy a lopást részegségében követte el, tetteért tehát nem felelhet. A törvényszék azonban nem tartotta valószínűnek a vádlott ezen állítását s ennél fogva 1 havi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Aki leányait lopni tanította. Hruczkó Lászlóné Nagy Zsuzsanna nádudvari napszámosnő múlt év november havában Etelka és Krisztina nevű leányait felküldte a padlásra és azt mondta nekik, hogy hozzanak le egy zsák kukoriczát. Azonban úgy, hogy felét a magukéból, felét pedig az ugyanazon padláson elkerítve levő Lovas Jánoséból. A két gyermek édes anyja szavát megfogadta. A 8 éves Krisztina bemászott az idegen padra és onnan a 15 éves Etelkának kiadott egy félzsáknyit. Ezt az édesanyjuk segítségével teemelték a padról, aztán értékesítette. A vádlott teljes beismerésben volt. A törvényszék 6 havi börtönre ítélte. A vádlott enyhítésért, az ügyész súlyosbításért felebbezett. Mig az Etelka nevű leányt a törvényszék jogerősen felmentette.

El akarta lopni a község pénzét. Maradi Lajos hosszupályi lokos márczius hó 24-én úgy 6 óra tájban felment a község-

házához. Itt a tanácsterembe ment. Nem talált ott senkit. Ekkor eszébe jutott, hogy egyszer látott itt egy fiókot kihuzva, amelyben sok pénz volt. Gondolt merészet és nagyot s elakarta emelni a község kis költségét. Éppen ebben a pillanatban lépett be a kisbíró, aki természetesen rögtön kérdőre vonta és letartóztatta. Szerdán kellett ezért számolnia a törvényszék előtt. Káptott pedig 6 havi börtönt. Ugy az ügyész, mint a vádlott felebbezett.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Shvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1905. április 12.

Készaru 15—20 olcsóbb.	
1905. októberi buza	16.58.—60
1905. áprilisi buza	17.20.—22
májusi buza	17.24.—26
októberi rozs	13.30.—32
1905. áprilisi rozs	14.46.—48
októberi zab	11.80.—82
1905. áprilisi zab	13.92.—94
1905. májusi tengeri	14.82.—84
juliusi	14.62.—64
szeptemberi	—
1905. augusztusi repce	23.60.—80

REGÉNY-CSARNOK.

Rablótanya a rengetegben.

[Regény.]

93. (Orosz eredetiből.)

— És ha még ezerszer kérdőre vonsz is, akkor sem mondom mást, mint a mit mondtam. Rázd fel a halott Pétert, abból talán kiszoríthatasz valamit.

Vladimir belátta, hogy hiába vonszolja a vén megrögzöttet.

Vállvonitva távozott a pinczéből és odafönt már ébren találta a zsandárokat.

Félóra mulva a szánkó is előérkezett az erdei hófuvatagokon keresztül. Most hát Katinkát a majorságba szállíthatták.

Vladimir gondtalan lépegetett fel a lépcsőn és gyöngéden kopogtatott a leány szobaaajtáján. Katinka azonnal kinyitotta az ajtót. Már teljesen felöltözött és a megsebzett nyaka még mindig be volt kötve. Vladimir aggályosan kérdezte:

— Fáj még a sebe?

— Nem! Jelentéktelen! Ön bizonyosan el akar innét vitetni. Megnyugodtam sorsomban — tegye a mit akar.

Kis sapkáját a fejére tette. És köpenybe burkolódzott.

— Katinka! — kérem a karját. És azonkívül még egészen rövid kérdésem is volna?

Vladimir habozott, de a lányka megelőzte.

— Nemde, hogy apámtól elbucszom-e? Csak vigyen innét! Most nem nézhetnék annak a szerencsétlennek az arcába.

— Köszönöm!

A lánykát beemelte a szánkába és azonnal elindult a fogat az erdőszéli majorságba.

Vladimir a kísértő zsandártól néhány sort küldött a majorság jólelkű gazdájának. Ismét beletelt egy óra, mire a szánka másik fogattal visszatért, a Péter holttestét erre tették.

Lubas Vaszilt, a zsandárok között, az első szánkába ültették.

Vladimir az erdei csárdának mindenik ajtaját gondosan becsukta és az orosz császári nagy pecséttel lepecsételte. Azután maga is felült.

[Folytatjuk.]

Nyílttér.

Legnagyobb raktár
saját gyártmányu keztyükben.

Kötszerek!
Bőr övek!
Bőr-tárczák!

Illatszerek!
Fésük
és hajtük!

jutányos árban kaphatók

Nagy András keztyűgyárban
kistemplombazár.

A husvéti ünnepekre

a nagyérdemü közönség figyel-
mébe ajánlom saját termésü
Rizling és Ezerjó
boraimat. Literje 60 fillér.
Egész husvét alatt **zóna-
reggeli.**

Rosenberg Adolf

Frohner szálloda.

Női ruhaszövet

Blous selyem
De laine és
mosó kelme
ujdonságok

megérkeztek

Donogán és Somossy

cégnél

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Krémer Jakab

kárpitos

Simonffy-utca 27. szám.

Elvállalok mindennemü kárpitos
munkát, u. m. Salon garnitúrák,
diványok, madráczok, önműködő
roletták készítését, függöny ké-
szítéseket valamint csipke-füg-
gönyök tisztítását.

Mindenféle javításokat jutányos árban eszközök.

Divatos napernyők

Jó mosó széles Delainek

30 és 40 kr.

Cosmanosi mosó áruk,

120 cm. széles sima Batistok,

Női ruhavásznak, Zephirek

olcsó, szabott árakon kaphatók

Szabó Lajos fiai cégnél

DEBRECZEN, Rózsater.

KILLER EDE

egyedüli gőzerőre berendezett butorgyára

Debreczenben

ahol az országban egyedül
egész tömör fából, legtartósabb, leg-
divatosabb és legkedveltebb egyes bu-
torok valamint egész berendezések
készülnek; miről mindenki a gyárban
valamint az üzletben meggyőződést
szerezhet. — Ismét eladók százalék
kedvezményben részesülnek.

Nagy Lajos

irodájának általános adásvételt közvetítő osztálya
Csapó-utca 13. szám, az udvarban jobbra,
(a mezőrendőrkapitányság mellett.)

Telefon szám: 335.

Közvetít: Földbirtokok, házak, szől-
lők, mindennemü üzletek, üzleti berende-
zések, üzleti áruk, érték tárgyak, arany-
és ezüst neműek, zálogjegyek, butor- és
ruhaneműek, egyszerűval minden bármily
értékü dolgok eladását. — Kényes bb
természetü értéktárgyak eladás végett ná-
lam elhelyezhetők s azok eladásának köz-
vetítése a legnagyobb titoktartás mellett
történik.

Tessék a Csapó-utca 13. sz. ház
falán levő saját hirdetési táblamat oivasni,
az eladó ingatlanok és értéktárgyak azon
allandóan felsorolva vannak.

Hivatalos órák: d. e. 8—12-ig, d. u.
2—7-ig.

BORSY és FARKAS

előbb Ha as József

fűszer- és csemege üzlete

Főtér 43. szám.

Ajánlja nagy választékban a kö-
zelgő husvéti ünnepekre cukor- és
selyem tojásokat és dessert bonbo-
nokokat ugy kicsinyben mint nagyban.

Kitünő zamatu kávéit.

Naponként friss érkezésü ura-
dalmi tea vaj. — Csemege- és
különlegességekben dus választék.

Alapított 1866-ban.

Thieszen H. és fia

tapeta gyári raktára

Darabos-u. 9.

Mű- és szobafestő, fénymázoló, aranyozó és
kárpitozó.

Elvállal minden e szakmába vágó
munkálatokat egyszerű és művészi ki-
vitelben.

A legjutányosabb árszámítás mel-
lett a n. é. közönség által ösmert ki-
fogástalan kivitelben.

Máthé János

vizvezeték és fürdőberendezési vállalat
DEBRECZEN, Péterfia utca 19 szám.

Elvállal vizvezeték, légszesz, für-
dőberendezés, closettek, csatornázás,
szivattyúk, lég- és gázmotorok fel-
szerelését.

Készít minden e szakmába vágó
új berendezéseket szakértelmü kivi-
telben jótállás mellett.

Javításokat és átalakításokat jutá-
nyosan eszközök.

Telefon szám 321.

376/1905. T.

III.

Arverési hirdetményi kivonat.

A hajdunánási kir. járásbírószag mint
telekkönyvi hatóság közönségre teszi, hogy
Róth József vegrehajtatónak F. Szabo Janos
vegrehajtást szenvedő elleni 64 kor. 40 fil.
tökekövetelés és jár. iránti vegrehajtási ügye-
ben a debreczeni kir. törvényszek (a hajdu-
nánási kir. járásbírószag területen levo, Haj-
dudorog kozsegeben lekvó, a hajdudorogi
3334. sz. betetben A I. 1—2. srsz. 5034/2,
5035/2. hrsz. a. fogiat ingatlanra és 3. sor-
szamu 440—2832544 rész közös legero ille-
tőségre együtt 711 koronában, továbbá ugyan-
ezen betetben A + 1. srsz. 4350. hrsz. a.
fogiat s.ő.ore 128 koronában az arveresi
elkeudelte es hogy a feaab megjelölt in-
gatlank az 1905. évi május hó 2-ik napján
delelött 10 órakor Hajdudorog kozsegeza-
nal megtartando nyilvános arveresen a meg-
alapított kiáltási aron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékok tartoznak az
ingatlanok becsáranak 10%-at, vagyis 71
kor. 10 fil., 12 k. 80 fillert készpenzben,
vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-aban jelzett
arfojammal számított es az 1881. évi no-
vember hó 1-en 3334. sz. a. keit igazság-
ügyminiszteri rendelet 8. §-aban kijelölt óva-
dekképes értékpapirban a kiküldött kezéhez
letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a
értelmében a bánatpénznek a bírósagnál
előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt atszolgáltatni.

Kelt H.-nánás 1905. évi február hó 8.
napján.

A hajdunánási kir. járásbírószag, mint
telekkönyvi hatóság.

kir. járásbíró.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögésnél a legjobb czukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budei czukrászda, Jóna és Jóna drogueriájában.

כשר של פסח kokuszszir kapható nagyban és kicsinyben Holzman Simon déli gyümölcs és czukorka üzletében Hatvan-u. 5. szám.

Szemüvegek és orr csipetők Fischer Jakab szakértő látszerésznél Piacz u. 23. sz. kaphatók Távcsovek és látcsövek, kipróbált aneroid lég-súlymérők (időjelzők) nagy választékban.

Két üzlet helyiség lakással együtt Csapó-utca legforgalmasabb helyén kiadó Csapó-utca 81.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjótányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata** Kossuth-utca 1. szám

(az udvarban.) **Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek** raktára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefon-szám 168.

Alig használt diszobőr ernyővel ellátott hintó eladó Vár-utca 6. sz.

Fajbaromfi tojások 16 fajtaból Brahma, Cochin, Langshahr, Orpington, Haudan, Plymouth. Minorca stb kaphatók Weis Kálmán fajbaromfi telepeiről S. ékelyhid.

Székely turó, 1 kg szilva 10 kr., 1 kg dió 18 kr., 1 kg mák 36 kr., 1 kg házi lekvár 20 kr., 1 kg mazsola 36 kr. 1 üveg balaton vidéki 32 kr., 1 üveg Ezerjő 24, 1 üveg magyarádi 32, 1 üveg villányi siller 26, 1 üveg érmelleki 24, 1 üveg Rizling 4 éves 32, 1 üveg kitünő pezsgő „Carte Blanche 1.50, 1 doboz lino'eum 65 kr 1 kg törm. csokoládé 90 kr Meikli Ferencznel, Fűvészkert-u. 14. Telefon 374. sz.

Szöllő karó (hasított ákác) eladó. Csizmadia termelő és árucarnoka Margit fürdő telep.

Gleichenbergi és Emsi friss töltésű természetes ásványvizek kaphatók Főlegyházi János fűszer, csemege és ásványvíz üzletében Piacz és Miklós-utca sarok.

Kerékpárok, Dianna, Premier, Puch & Comp-féle, Stiria egyedül csak Keszler A. nál kaphatók Debreczen, Piacz- és Simonffy-utca sarok.

Egy 600-1200 holdas birtokot veszek. Czim a kiadóban.

Kopirkönyvek Heller-féle szabadatom, 3 réti regiszterrel, 1000 lapos 2 frt 20 kr. 500 lapos 1 frt 20 kr-ért kapható Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-u. 49.

Jó házilag készített boreczet eladó. Czim a kiadóban.

Egy külön bejárata csinosan butorozott szoba április 15-től kiadó Baithányi-u. 6. sz.

Nyomdász tanuló felvétetik a kiadóhivatalban.

Nádszék fonások a legolcsóbban készítettnek Bethlen-u. 56. sz. a.

Antal Vincze

uri szabó

Kossuth-utca 17. Ngos Simonffy Imre ur házában.

Ajánlom a n. é. közönség figyelmébe a legujabb

angol-, francia- és hazai szövetekkel

felszerelt dus raktáramat, melyből a legegységesebb kivitelben, szolid szabott árak mellett állók rendelkezésre. **Magyar díszruhák** is bármily fényes kivitelben.

144/1905. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak V. 112/2.—1905. számú végzése folytán közhirrétetik, miszerint a Fővárosi Népbank mint Szövetkezet részére Okolicsányi Miklós debreczeni lakostól 2500 kor. tőke, ennek 1904. évi november hó 19. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 122 kor. 66 fil. perköltség erejéig 1905. évi január hó 16-án bíróság lefoglalt és 2800 koronára becsült házbitorok, zongora és szőnyegek által álló ingóságok **1905. évi április hó 14-én délelőtt 10 órakor** kezdetét veendő és elperes lakáán Arany János-utczán, 2. számú háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1905. évi márczius hó 25-én.

Török Péter, bírói kiküldött.

Nincs fióküzlet.

Nincs fióküzlet.

Az alkalmi áruháznak

sikerült különlegességeket, ruhakelmék, delének, zefirek, mesés szép nap- és esőernyőket rőfös- és rövidárukat, igen kedvező árban beszerezni és ezek **rendkívül leszállított árban** elárusítatnak. — Léghimizések és csipkék 50% a gyári beszerzési áron alul.

Blumenstein Testvérek.

Csakis Piacz-utca 14. Bikával szemben.

Uj rőfös üzlet.

Mindenkit érdekel, Löwy F.

ujjonnan berendezett divatáru üzletében. Piacz-u. 24. Kistemplommal szemben. (Kékre festett kirakat.)

Tavaszi árjegyzékeim ingyen kaphatók.

120 cm. széles ruhakelmék kezdve 42, 50, 70, frt. 1.—, 1.40, . . .	egész 3 forintig.
140 cm. széles ruhakelmék kezdve frt. 1.60. 2.—, 2.50	egész 4 forintig.
Delain legujabb minták 27, 35, 50, 60	egész 70 kr.-ig.
Czérna Sefirek	15 krtól feljebb.
Taft selyem minden színben ezelőtt 1.20, most	63 krajczár.
Louisin selyem 55, 69 kr., egész finom	98 krajczár.
Messalin selyem frt. 1.50. — Blous selymek a legszebb mintákban.	

Vigyázzni!

Az árak meglepő olcsók. Kékre festett kirakat.

Vigyázzni!

Ingyen!

Életnagyságu fénykép.

Ingyen!

Debreczenben, a főpostával szemben.